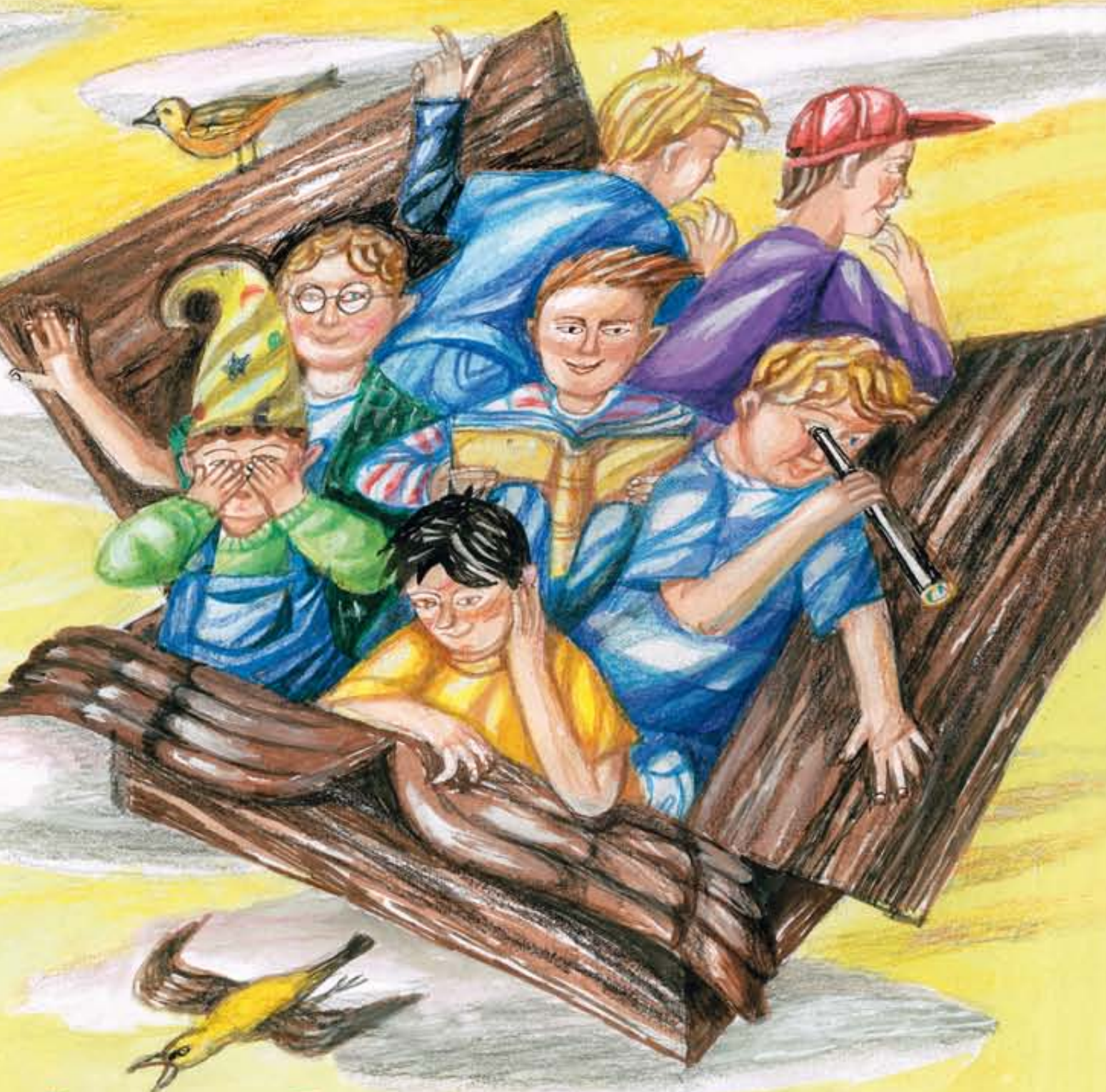

Dagmar
Lhotová

Prázdniny teprve začínají

Ilustrovala Olga Tesařová

albatros

A L B A T R O S

Dagmar
Lhotová

**Prázdniny
teprve začínají**

.....

ALBATROS

**Dagmar
Lhotová**

Prázdniny teprve začínají

..... Ilustrovala Olga Tesařová

© Dagmar Lhotová, 1975, 2014
Illustrations © Olga Tesařová, 2014

ISBN 978-80-00-03592-5

Inzerát na plotě

Za borovým lesem vedle kamenité cesty jsou bíle natřená vrátka na petličku. Vchází se jimi na zahradu se spoustou záhonů plných květin. Uprostřed trávníku ční rozložitá jablň, každý rok obsypaná narůžovělými jablíčky. Když přijde letní čas, spadne jich za noc celá nůše. Větve jabloně jako by měly prsty, které se chtějí natáhnout až k plotu. Na druhé straně propouštějí malá zrcátka, odrazy okenních skel jedno-

patrového domu. Ten dům na konci trávníku má červenou střechu, maličko pobořený komín a šedivé zdi. To světélkování za jasného slunce, to je hra sedmi oken v prvním patře, obrácených k jabloni. Všechna mají vybledlé rolety s roztřepenými provázky, se spoustou uzlíků a dřevěným korálkem na konci. Pokoje jsou skoro prázdné.

Celý dům je hodně starý a dost prostorný. Určitě je trochu velký pro tetu Dominiánu. Je jí velký jako barevná zástěra, kterou ráda nosí. Schovává v její kapse klubko pevných nití, chlebové kůrky pro koně Eliáše, drobký pro slepici Alžbětu, kostku cukru pro psa Barnabáše a fazoli pro myš Bertu.

Kůň, pes i slepice žijí s tetou Dominiánou léta. Myš se nastěhovala do domu teprve nedávno. Teta proti její přítomnosti nejen nic nemá, ale navštěvuje Bertu ve sklepní komůrce několikrát za den. Na polici mezi lahví medu a pytlíkem hrachu zbyl kousek místa a tam Berta spí. Spí nebo panáčkuje a ježí vousky. Z domu vychází málokdy.

Kůň Eliáš ochotně vozí tetu Dominiánu na hřbetě nebo v bryčce, kterou jeho majitelka dovedně řídí. Zná dobře cesty v celém okolí a někdy vyjede docela sám do městečka na nákup.

Bernardýn Barnabáš se loudá kolem domu a jeho velké tlapy měkce našlapují v trávě. Obě uši má rezavé a pořádně chundelaté. Většinou je tvrdohlavý a jako hlídač velice nespolehlivý. Když vlezde do své obrovské dřevěné boudy, máloco ho probudí. Nejspíš tetino laskavé zavolání nebo klapot jejích podpatků na kamenných schodech vedoucích do domu.

Ze všech zvířat je nejzvědavější slepice Alžběta, i když se ráda zdržuje v blízkosti tety Dominiány. Je zvědavá, ale nikdy se nepokusila prolézt ven řídkými příčkami bílého plotu. Pohybuje se mezi záhony stejně soustředěně jako mezi židlemi v domě. Ráda sedává v tetině houpacím křesle a snáší tam i vajíčka, když ji to právě napadne. Vajíčka jsou samozřejmě ve stálém nebezpečí, dokud je teta neposbírá. Někdy jich nese celou ošatku, ale nezlobí se a nehubuje, že jsou na tak neobvyk-

lém místě. Teta je už taková. Zvláštní, moudrá a klidná. Klidná rozvahou, ale jinak na svých vrtkavých podpatcích pohyblivá až moc.

Ty její šněrovací boty! Kdo by takové nosil! Nebo slaměný klobouk, který přikryje načechraný drdůlek. A ta pláštěnka s mnišskou kapucí! Ale teta Dominiána se nedívá, jak jí co sluší. Pramálo jí na tom záleží.

Obléká si, co ji napadne, a také dělá, co ji napadne. Snad právě proto ztratila z dohledu všechny příbuzné. Dávno k ní přestali jezdit na prázdniny a neposílali ani své děti. Ani pozdravy na pohlednicích.

Teta Dominiána měla synovců právě tolik, kolik je dnů v jednom týdnu. A právě tolik dětských pokojů, kolik je oken v prvním patře jejího domu s červenou střechou, šedivými zdmi a maličko pobořeným komínem.

Teta si nikdy nepovzdychla ani neposteskla, že na ni všichni zapomněli. A když se jí zdálo, že už je dlouho sama, dostala jeden z nejšťastnějších nápadů, jaký kdy měla. Napsala inzerát.

Uvažovala, má-li vyjít v novinách, v časopise pro rodiče nebo v obrázkovém týdeníku pro děti, a prolistovala kvůli tomu spoustu stran. Začetla se do několika článků a povídek, vyluštila dvě křížovky, a nakonec se rozhodla, že inzerát vyvěsí na plot. Jeho obsah byl stručný, napsaný hůlkovým písmem, a na konci bylo i několikamístné číslo jako v opravdovém inzerátu. Teta Dominiána si všechna slůvka zopakovala několikrát: *Máte starosti, kam poslat své dítě na prázdniny? Pronajmu sedm pokojů v domě u lesa. Program i stravu po celý den připraví teta D. Zn: Výhradně chlapci. 7777777.*

K drobnému lístku přilepila teta Dominiána ještě dlouhý papírový jazyk, kam měli zájemci napsat své adresy, a připíchla jej opravdu na plot. Vyhledala ten nejvhodnější, blízko městského parku a náměstí. Procházela tudy spousta dospělých i dětí a bílého třepotavého lístku mávajícího dlouhým jazykem si musel každý všimnout už z dálky.

Nejdřív se na papíře objevila spousta hloupostí, poznámek a dotazů, potom sloupec vymyšlených jmen a dvě adresy bez udání čísla domu.

Teta Dominiána nebyla zklamaná a pokaždé, když četla další řádky, říkala si: Ještě počkám do zítřka. Zítra se dočkám.

Vracela se na hřbetě koně Eliáše do domu u lesa, popotahovala se za malý nos a věděla, že těšení je ten nejhezčí pocit na světě. Těšila se, že k ní přijede na prázdniny sedm kluků jako kdysi před lety. Věřila tomu, protože když si něco předsevzala, nebyla pak nikdy zklamaná. Opravdu nebyla?

Host v zahradě

Na inzerát se vážní zájemci dlouho nehlásili a pokoje pod červenou střechou domu u lesa zůstávaly prázdné. Tetu Dominiánu sice napadlo, že papírový lístek pocuchaný větrem a omytý dešti nebudí už příliš důvěry, ale nepodnikla nic. Pomyslela na všechny rodiče obávající se o své děti a vystrašené každou maličkostí, ale čekala dál. Do školních prázdnin už zbývalo jen pár dní.

Musím se na své hosty připravit, říkala si tvrdošijně, když pobíhala po domě, přerovnávala věci a psala si dlouhé seznamy, co všechno by měla koupit. Chtěla, aby její starý a chátrající dům byl najednou krásný, plný překvapení, světla, hraček, s komůrkou naplněnou barevnými

skleničkami zavařeniny a ovocné šťávy. Ale kdykoliv vyjela na nákup, musela škrtat v seznamu vybájených věcí a zůstávala u těch praktických a nejpotřebnějších: zobání pro Alžbětu, hřebíky, sůl, kosti pro Barnabáše, nové košťátko, krém na boty a ještě další, úplně všední věci.

Když do prázdnin zbývaly už jen dva dny, sedla si teta Dominiána na zídku kamenného schodiště, počítala si na prstech a schovávala jeden po druhém do dlaně. Malíček – přece jen koupím starší kolo, prsteníček – najdu starou vzduchovku, prostředníček – zamluvím u cukráře kilogram cucavých bonbonů. Ukazováček – zůstal vztyčený, teta jej nezamkla k ostatním.

Alžběta kvokala pod zídkou a pes Barnabáš líně zíval v boudě. Teta seskočila na své vrtkavé podpatky a šla si s oběma popovídat. Hovořila s nimi ráda, protože jí naslouchali pozorně a soustředěně a nikdy neodešli v půli její věty. Čekali, až teta sama řekne: „A to je všechno. Běžte si po svém.“

Někdy šli a někdy nešli. Teta se proběhla mezi záhony a malinovými keři a minula kámen, který ležel na tomto kousku trávy už pěkných pár desítek let. Teta o něj často zakopla. Přinejmenším každý den. Snad by ji i mrzelo, kdyby se to nestalo. Chybělo by jí to jako zvyk, jako malá radost, jako napití v horku. Proto kámen nikdy neodnesla a nehodila přes plot zahrady.

Jakmile se teta probrouzdala rosou v trávě, hned byla svěží. Dostala několik nápadů, jak dětem zpříjemnit zahradu a jak je překvapit při uvítání. Vyškrtla sice ze seznamu věcí, které chtěla koupit, dřevěnou i síťovou houpačku, ale neznamenalo to, že se jí chce vzdát vůbec. Zaběhla do domu pro kostkovaný pléd visící neúčelně na opěradle houpací židle a cestou popadla žebřík opřený celé léto o kamenné schodiště. Vypadal tam jako náhradní schody. Teta jej položila na její nižší větev rozložitě jabloně, dala pozor, aby nezranila jediné jablíčko, a vystoupala s plédem po příčkách vzhůru. Než navázala druhý uzel

na barevném flanelu, začal žebřík ujíždět a teta uvízla na stromě. Ani ji nenapadlo, aby se řítila s žebříkem dolů, teď mohla nejméně potřebovat zlomenou nohu nebo ruku. Čeká přece sedm kluků a chce se o ně starat. Slíbila jim program i stravu po celý den a po celé prázdniny. Neměnila nikdy svá předsevzetí, a tak zůstala viset na stromě.

Větev nebyla vysoko nad zemí, ale teta nechtěla pokoušet osud. Při seskoku by si přinejmenším zvrtila kotník. Ručkovala proto ke kmeni stromu, kam se větev snižovala, a několikrát se zhoupla jako na hrazdě. Skrčila dokonce kolena skoro k bradě a začala jimi pohybovat, jako by jela na kole.

„Musím se trochu procvičit,“ zavolala na Barnabáše, který na ni zíral vzhůru a rozpačitě povytahoval rezavé uši.

Alžběta běhala pod stromem v malém půlkruhu celá poplašená.

„Škoda že je Eliáš ve stáji,“ zalitovala teta. „Mohla bych mu skočit rovnou na hřbet. Jednou to rozhodně zkusím!“

Znovu se zhoupla a zaklepala o sebe podpatky. V té chvíli pohnul někdo petličkou u bílých vrátek zahrady. Teta nejdříve zahlédla jeho černé boty, potom proužkované kalhoty a nakonec cípek modrého kabátku. Návštěvník se zastavil. Dům proti němu stál klidný a tichý, dveře nad schodištěm byly otevřené. Barnabáš pod stromem se neozval. Zato Alžběta zvědavě vyběhla na pěšinu.

„Kdepak máš svou paní?“ řekl pán v modrém kabátku a blížil se k jabloni.

„Jestli hledáte mě,“ ozvala se z větví teta Dominiána, „jsem tady na stromě. Můžete mi věřit, že už mě pořádně bolí ruce a jsem celá nesvá. Ale co si usmyslím, udělám. Musím ručkovat až ke kmeni. Počkejte, hned vám budu moci podat ruku. Pokud vám ovšem nevadí, že ji mám úplně špinavou od kůry.“

Teta ještě několikrát na větvi přehmátla a za chvíli se špičkami bot dotkla země. Pán v modrém kabátku se jí představil.

„Jmenuji se Kryštof Kryšpín. Přišel jsem kvůli inzerátu, ale možná, že

jsem se zmýlil. Nebo jdu třeba pozdě, určitě už máte spoustu zájemců, děti jsou snad dokonce v domě..." a začal ustupovat pěšinou k vrátkům na petličku. Nevěřil nejdřív příliš inzerátu na plotě a nevěřil už vůbec vychovatelům, kteří se pro nic za nic po ránu houpají na větvi.

„Ne, nejsou v domě!“ téměř vykřikla teta Dominiána. „Do prázdnin zbývají přece ještě dva dny! Určitě se někdo přihlásí! Všechno jsem už připravila. Podívejte, líbí se vám ta houpačka?“ ukázala teta na kostkovaný pléd. „A to není všechno, právě jsem vymyslela další věci. Spoustu věcí, které děti zabaví a které se nikde nevyučují. Jízdu na koni,“ vypočítávala na prstech, „řízení bryčky, pěstování myší..."

Kryštof Kryšpín se zatvářil, jako by to všechno bylo ještě málo. Vymýšlela si tedy dál.

„Můj dům je kouzelný. Hotový ráj pro děti. Má pohyblivé schody, postele proměňující se v noci v koráby, mluvící obraz a létající skříň.“

Teta se popotahovala za malý nos a Kryštofu Kryšpínovi se zdálo, že je to proto, aby ještě víc zdůraznila svou lež. Vzpomněl si, že to tak dělávají malé děti.

„Já vím,“ řekl honem, když se teta nadechla k další větě. „Snad, snad by se to mohlo zkusit. Alespoň na čtrnáct dnů. U nás v domě totiž malujeme a sedm dětí by tam jen překáželo. Víte, nikdo si pro ně na prázdniny nepřijel,“ dodal ještě.

„Pozítří je čekám!“ vyhrkla s úlevou teta Dominiána a potřásla Kryštofu Kryšpínovi rukou. Na přivítanou i na rozloučenou.

Poznala v něm správce dětského domova. Také na plot jeho zahrady pověsila před časem inzerát.

Letní ráno

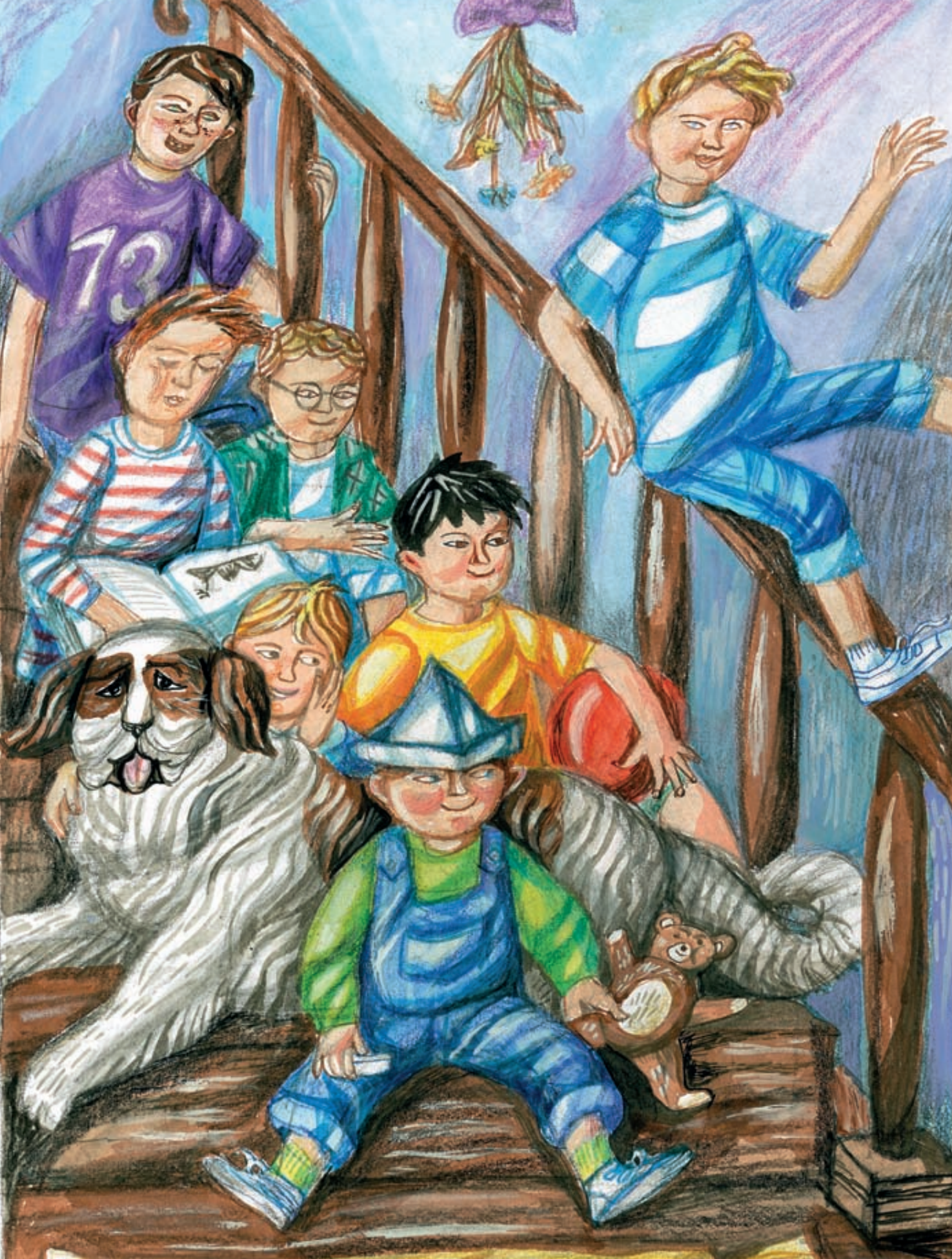
Teta Dominiána obrátila list obrázkového kalendáře, který stál na příborníku z dubového dřeva, a usmála se. Všechno vycházelo. Zhoupala se v proutěné židli a chvíli se pohybovala jako kyvadlo. Promítala si v duchu předešlý den, kdy přijel Šimon, Kajetán, Vojtíšek, Melichar, Jakub, Matěj a Baltazar, aby tu prožili alespoň malý kousek prázdnin.

Připravovala se na slavnostní uvítání spoustu hodin, upletla dokonce slavobránu z kopretin a pověsila ji nad vrátka s petličkou. Vyzkoušela vzduchovku a projela se několikrát mezi záhony na obstarožním kole, našla v kuchyni starý trychtýř, do kterého chtěla promluvit uvítací proslov. V zásuvce vyhledala dvě poklice, aby jimi o sebe pořádně třískla místo slavnostní rány z děla. Všechno však dopadlo jinak, než si představovala.

Kluci se objevili v úplně nečekanou chvíli. Teta ji dokonce určila jako chvíli poslední, protože byl skoro večer a právě si řekla:

„Už nikdo nepřijde.“

Sedm kluků ji od vrátek zvědavě okukovalo. Nezavolala ani nazdar, ani sláva, ani vítám vás. A na uvítací proslov i poklice úplně zapoměla. Nakonec se podívala pobaveně na trychtýř a na kluky a docela obyčejně řekla:

„To je dobře, že jste tady!“

Teta se cítila od minulého dne jako vyměněná. Ráno se už nemohla dočkat, až kluci vstanou. Chodila po domě, přerovnávala věci, natahovala hodiny a nakonec se vracela k houpací židli, která ji vždycky uklidňovala. Jak se vlastně probouzejí děti ze spánku? přemýšlela mezi kýváním židle. Má jim ponechat to nejhezčí ranní zdání ještě chvíli? Samozřejmě. Nebude přece pískat na píšťalu nebo volat do trychtýře Hej hola, je bílý den. Až otevřou oči, poznají to sami.

Slepice Alžběta chodila starostlivě po koberci a kvokala o snídani. Kluci jí připomínali houf kuřat, o které se teď bude teta starat a možná občas zapomene své staré dobré zvyky. Ale teta nezapomněla. Sáhla do kapsy u zástěry a dala Alžbětě několik drobků. Ta se samou vděčností rozkvokala ještě víc, až kluky probudila. A od toho okamžiku mohla být jejich ranním budíčkem.

Sedm pokojů v prvním patře nad schodištěm, kde kluci spali, mělo okna obrácená na jih. Slunce do nich svítilo většinu dne a dávalo lesk zašlým kyticíkováným tapetám. Postele, velké jako koráby s vyřezávanými pelestmi na vysokých nohách, stály blízko oken, ale pak už v pokojích nebylo vůbec nic. Jen u Šimona zůstala zapomenutá skříň, kterou teta Dominiána chtěla prodat, a čekala na kupce.

Šimon uslyšel Alžbětino kvokání první. Vystrčil zpod příkrývky malíček levé ruky a zkusil teplotu místnosti. Korálek na provázku rolety se kutálel po okně. Venku byl asi vítr. Šimon se nemohl rozpomenout, kdo si vylosoval pokoj vedle něho, a zaklepal na stěnu.

„Slyším tě,“ řekl do zdi Kajetán a všechny stěny se naráz rozbubnovaly. Barnabáš, jindy docela klidný, zaštěkal.

„Tak jsem zase jinde,“ zavíral a otevíral oči Šimon.

Jaký tu bude asi řád? Jako škatulky, které se nesmějí zpřeházet? A jaká bude teta Dominiána? To, že včera klukům dovolila prohlédnout si dům, lízat led vytažený rovnou z lednice a jít hodně pozdě spát, ještě neznamená, že dva týdny prázdnin budou nějak výjimečné. Šimon si

najednou představil dávnou příhodu, kdy rozbil porcelánový hrníček a byl za to celý den zavřený v pokoji. Od té doby nosil ulomené ouško hrníčku pořád s sebou. A někdy do něho říkal věci, které neměl nikdo jiný slyšet.

„Co kdybych utekl?“ naklonil se teď k oušku Šimon. „Chodil bych po lese, jedl maliny a seděl na pasece. A celý den bych nikoho neposlouchal. Leda Kajetána. Mohl by jít se mnou.“

Kajetán je moc hodný kluk a nejlepší kamarád. Půjčuje Šimonovi někdy své hodinky. Nejsou zlaté ani stříbrné a vůbec netikají, ale všem se líbí. Na kostkovaném kapesníku, který se uvazuje kolem zápěstí, sedí pevně přišitý knoflík, představující ciferník. A hodinu si každý může určit podle slunce nad hlavou. Šimon zná dobře jen Kajetána, s ostatními se sice v domově vídal, ale ne tak často. Byli o rok mladší a chodili do jiné třídy.

Nejmenší ze všech je Vojtíšek. Bojí se lidí, a dokonce i Kryštofa Kryšpína, bojí se sazí v komíně, jízdy vlakem, dlouhé chodby a tmy, dveří, hluku a studené vody. Je vlastně málo věcí, kterých se nebojí. Nejraději má malou foukací harmoniku. Často na ni hraje takové melodie, které by nikoho nenapadly.

Vojtíškův pravý opak – to je Melichar. Vytáhlý a ponořený až po uši do příběhů plných dobrodružství, které buď čte, nebo si je vymýšlí. Dobře si všiml, že teta Dominiána má všude police s knížkami, a ještě dvě zásuvky navíc. Odnesl si hned do svého pokoje potají jeden napínavý román a vstrčil ho pod polštář.

Zbylému trojlístku kluků velí Baltazar. Jakub a Matěj ho poslouchají, protože sami nejsou příliš vynalézaví. A jestli jsou, nikdo to o nich zatím neví.

Když se kluci probudili, tetě dole v jídelně se zdálo, že domem se rozšuměl déšť. Pak jí připadalo, že někde nablízku klepe hejno datlů do kůry stromu. Zároveň poskakovala poklička na hrnci s mlékem.